Nro 123.

KURJER POLSKI

Warszawa
Czwartek dnia 8 Kwietnia r. 1830.

Wszystko dla wszystkich

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wiadomości Krajowe.

Dyrekcja głów. tow. kred. ziemskiego, zawiadomiła, iż w d. 1 i 2 kwietnia odbyło się losowanie listów zastawnych, które z nich funduszem umorzenia z bieżącego półrocza, zapłaconemi być mają. Wyciągnięto w ogóle

Lit. A.	sztuk	25	za summę	zł.	500,000 —
— B.	—	170	—	—	850,000 —
— C.	—	856	—	—	856,000 —
— D.	—	364	—	—	182,000 —
— E.	—	887	—	—	177,400 —
w ogóle	sztuk	2302	—	—	2,565,400 —

a że fundusz umorzenia na bieżące półrocze wynosił . . zł. 2,568,099 gr. 28
z tego potrąca się dopłata właścicielowi listu zast. w przeszłém półro. wylosowanego zł. 2,798 gr. 13
Pozostało zatém na fundusz umorzenia na bieżące półrocze zł. 2,565,301 gr. 15
że zaś już jak wyżéj wylosowano . . . . zł. 2,565,400 —
Przeto na list zastawny w teraźniejszém ciągnieniu zabrakło funduszu . . . . . zł. 98 gr. 15
które będą opłacone z funduszu umorzenia przyszłego.

Na zgromadzeniu poli. okrę. Siedleckiego w dniach 31 marca i 1 b. m. odbytém, wybrani zostali: deputowanym P. Franciszek Obniski, a członkiem rady obyw. P. Antoni Boehm.

W tych dniach szczególny ekwipaż ukazał się na ulicach Warszawy: Para psów ciągnęła wózek, w którym się mieściła rodzina zagraniczna, odbywająca jeszcze dalszą podróż. Ale nierównie ciekawszy był widok jeźdźca, który dnia onegdajszego, okiełzawszy czarnego wieprza, paradował na nim przez główniejsze ulice Warszawy, otoczony licznym orszakiem widzów, których zgromadziła tak szczególna jazda.

Od dnia wczorajszego jako w wielkim tygodniu wszystkie widowiska pozostają zamknięte aż do poniedziałku. Wydziały trybunału miały również w dniu wczorajszym ostatnie posiedzenia, i zaczną znowu sądzić w d. 17 b. m. Wszelako jeden wydział będzie się zajmował przez ten czas sprawami skróconemi.

Przy ulicy Senatorskiéj otworzył P. Arens fabrykant obuwia porządny skład swego wyrobu i wywiesił za znak, kolosalny but kirasierski z ogromną ostrogą; trzymają go dwie ręce z muru wychodzące.

Wisła znowu przybiera; część rozpadniętéj na Pradze prochowni podmyta w fundamentach, rozwaliła się, a reszta bliska jest zupełnego zawalenia.

(A. n.) W Kawiarni Pana Grosettego przy nowym moście, znajduje się billard zupełnie okrągły, który wynalazca jego, sam P. Grosetto, nazwał billardem chińskim. Jestto pierwszy billard w tym kształcie wystawiony w Warszawie i może nigdzie nie ma mu podobnego; uważać go zaś można za ulepszenie tego rodzaju zabawy, bo z wielu względów zasługuje

na piérwszeństwo przed billardami zwyczajnemi. O.

(A. n.) Jak dalece uczucia ludzkości są właściwe sercom naszych włościan, dowodzi wypadek niezbyt dawny w dobrach Modzelach, położonych w powiecie Pułtuskim: Dwóch gospodarzy jadąc po ziarno do siewu przejechało szczęśliwie zrana po lodzie staw w sąsiedzkiéj wsi Rakach. Wracali już dosyć późno, i sądzili, że jeszcze bezpiecznie będą mogli przejechać tą samą drogą. Ale gdy już na stawie byli, załamuje się lód pod wozem gospodarza, który piérwéj jechał. Nieco daléj od niego jadący drugi gospodarz słyszy wołanie o ratunek, i nie zważając na niebezpieczeństwo własne, przywięzuje swoje konie do woza, a sam biegnie na pomoc swego towarzysza. W tym szlachetnym zapale nie wstrzymała go ani ciemność nocy, ani miłość siebie i swojéj własności. Jako dobrym chrześcjaninem powodowała nim jedynie miłość bliźniego. Lecz nieszczęśliwy załamuje się, nim jeszcze dobiedz mógł do niego; nadaremnie używa wszelkich sposobów wyratowania się; lód kruchy łamie się wszędzie pod jego ręką. W końcu pada ofiarą swych szlachetnych uczuć, gdy tymczasem drugiego gospodarza wyciągnęły szczęśliwie ze stawu konie, których się uchwycił. Dopiéro nazajutrz wydobyto zwłoki nieboszczyka. Gospodarz ten zostawił liczną osieroconą rodzinę. Niechaj przykład ten dobrowolnego narażenia życia dla ratunku bliźniego, będzie odpowiedzią na zarzut tych, którzy utrzymują, że natura odmówiła naszym włościanom najpiękniejszych usposobień; niechaj będzie dla nich zachętą do rozwijania w nich przez naukę szczęśliwych darów przyrodzenia. Więcéj oświaty, a przykłady podobne przestaną być osobliwością. — M. B.

Dzisiejszéj nocy wszczął się pożar w Łazienkach Kozłowskiego przy uli. Mostowéj iż prawie całe to zabudowanie stało się pastwą płomieni. Bliskość wielu drewnianych domostw wzniecała obawę większego niebezpieczeństwa; ale spieszny ratunek tyle był skuteczny, iż tylko to spłonęło, czego już nie można było uratować.

Polskie obligacje udziałowe już po ciągnieniu stały w Hamburgu d. 2. kwietnia po 130$\frac{1}{4}$ do 130$\frac{3}{4}$; z terminu 1 maja 131 do 131$\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Warszawy. — Zabiełłowa Gabrjela Koniuszyna 1084 Twarda; Sosnowski Bazyli 2680 Bednarska; Józefowicz Ludwik 537 Kapitulna; Skorkowska Kata. 24 ś. Jana; Sołtyk Fran. hr. 1259 N. Swiat; Małachowski b jeneral 476 N. Senat.; Glinka Józef 570 Długa; Mirecki Jan 551 tamże; Ostrowski Ludwik 590 Przechodnia; Glinicki Antoni 1804 Franciszkańska.

Dziś zrana stopni ciepla 4. — Wczoraj w poludnie 6.

Wiadomosci Zagraniczne.

Przy zakończeniu uroczystości Serbjanów (o któréj w Nrze 119 Kur. Pol. donieslismy) xiąże Miłosz Obrenowicz przedstawił zgromadzeniu narodowemu przykład rzadkiéj cnoty. (Tu wskazał xiąże na Militę Jwanowicza około lat 50 mającego, prostego chłopa z Urbowacz, semendryjskiego obwodu).,, Człowiek ten rzekł ma tylko jednego syna, który z dwoma młodymi towarzyszami, przed pięcioma laty zamordował cudzoziemca i do Morawy (rzeki) wrzucił. Z podziału otrzymał syn Militego 18 piastrów i parę pistoletów, które zakopał, aby takowych ojciec nie widział. Jeden z jego towarzyszów wkrótce zmarł, a drugi utonął w Morawie. Czyn ten był tajemnicą, i z wspólników zbrodni, jeden tylko syn Milita pozostał. Po upłynieniu lat kilku, gdy o zbrodni téj już zapomniano; z powodu zaś zejścia wspólników, wszelka możność poszukiwania była niepodobną, wydobył syn Mility zakopaną broń i pieniądze i odkrył ojcu całą tajemnicę. Chociaż wszelkie ślady zbrodni były zatarte, ojciec jednak nie długo się namyślał; kazał syna związać i oddał w ręce sprawiedliwości z temi drżącemi słowy: ,, *Oto mój syn! moje jedyne dziecię! Wszyscy zaprzysięgliśmy rządowi i naszemu xięciu wierność, że nie ścierpiemy pomiędzy sobą złoczyńcy! Mój syn jest mordercą, sądźcie go, jak tego sprawiedliwość po was wymaga.*,, Temu cnotliwemu ojcu, darowałem życie obłąkanego sy-

na.,, Syn Mility Szymon, ma lat niespełna 22.

Król J. bawarski ustanowił katedrę dyplomatyki przy uniwersytecie monachskim.

Wielki xiąże badeński Ludwik zakończył życie w Karlsruhe d. 30 marca na apoplexję nerwową. Następcą jego jest W. X. Leopold, który tegoż samego dnia rządy kraju objął.

Król J. pruski posunął d. 30 marca wielu officerów na wyższe stopnie, a między innemi mianował pułkownika Zglinickiego dowódzcą siódméj brygady piechoty; majorów Kaweczyńskiego, Drygalskiego, Rosenberga i Gruszyńskiego podpułkownikami.

P. O'Connell wyjechał z Londynu do Irlandji, gdzie ma bronić w sądzie sprawy; która mu przyniesie 800 f. s.

W Limerick skazano na śmierć d. 15 marca całą rodzinę z 6 osób złożoną, przekonaną o morderstwo.

Karnawał żydowski w Ahrwieler w Niemczech smutną się zakończył katastrofą w tym roku. Kilku młodzieńców tego wyznania przyszło na myśl wystawić w pobliskiéj wsi komedję pod tytułem: *Wesoły szewc*; jakoż istotnie przedstawili też sztukę w domu szynkowym; w czasie atoli przedstawienia takowéj, jeden z grających żydków, mocno zelżony został przez obcego w oberzy gościa. Dwie siostry żydówki, nazwiskiem Majer, przybyłe z sąsiedztwa na tęż zabawę, starały się waśniących pogodzić, lecz nadaremnie. W tym jednę z żydówek dniem wprzódy już zaślubioną pchnął napastnik obcy nożem, i ledwie że zdołała zawołać: *jestem przebitą*, padła na ziemię i mimo wszelkiéj pomocy nazajutrz umarła. Siostra jéj również jak i służący Izraelita z téjże oberzy, pokaleczeni zostali nożem, lecz nie śmiertelnie. Zbrodniarza zdołano ująć i aresztowano wraz z kłócącym się żydkiem, dla dojścia istotnego powodu zbrodni.

W Paryżu wyszedł niedawno romans historyczny w trzech tomach, pod tytułem: Mazeppa hetman kozaków ukraińskich. Tamże wydał P. Wroński dzieło mechaniczne: o teraźniéjszym stanie machin parowych z matematyczną ich teorją, opartą na nowéj teorji płynów.

Gazety francuzkie donoszą o okropnéj zbrodni popełnionéj niedawno w Paryżu: Dwaj mężczyzni przyszli oglądać pomieszkanie w celu wynajęcia. Gospodyni domu oprowadzała ich po pokojach. Gdy się sami z nią w tym pokoju znajdowali, w którym spodziewali się pieniędzy, rzucili się na nią i zamordowali ją okropnym sposobem, a zabrawszy pieniądze, uciekli.

Pułkownik Habaibi, który pod Napoleonem dowodził oddziałem wojska, otrzymał rozkaz od ministra wojny zaciągnienia 40 mameluków, którzy przy wyprawie algierskiéj służyć będą za tłómaczów.

Kurjer smirneński, występuje od niejakiego czasu w ważnéj roli przewodnika Porty ottomańskiéj: "Stosunki nasze dozwalają nam, poświęcić całą uwagę postępującemu biegowi reform przez sułtana rozpoczętych. Najlepsza rada jaką Porcie dać możemy, jest ta, ażeby się nie spodziewała pomocy od polityki zewnętrznéj, ale ażeby usiłowała nagrodzić poniesione straty przez ulepszenie wewnątrzne kraju. Będziemy jéj w tém pomagali, otwierając zdanie nasze otwarcie i niezawiśle, jak to zawsze zwykli byliśmy czynić. Nie było jeszcze pomyślniejszéj chwili do zaprowadzenia zmian w administracji, bo teraz sam sułtan jest pierwszy który pojmuje jéj potrzebę, chce i może pokonać przeszkody stojące jéj na zawadzie. Główną rzeczą jest pomnożyć dochody publiczne, płodność ziemi, pomyślność ludu. Pójdzie za tém wzrost ludności, rzecz najpotrzebniejsza w kraju rąk potrzebującym. W teraźniejszém położeniu kraju, niezgodna jest administracja turecka, z niektóremi, szczególniéj w wojsku zaprowadzonemi zmianami; wielkorządcy mają władzę za obszerną, gdy tymczasem,

nie należy już uważać krajów tureckich, za kraj zawojowany, dla których ta władza niegdyś była ustanowioną. Co do handlu, wolność jest najlepszym onego żywiołem, i Turcja może się nią pod tym względem poszczycić. Kiedy w wielu krajach europejskich, pierwsi ekonomiści, nieustannie kombinują, jakich towarów dowóz ma być dozwolony, lub zabroniony, tutaj prosty rozum, sam naprowadził na tę wielką prawdę, że dowóz i wywóz wszystkiego, powinien być wszędzie dozwolony. Jeśli Porta téj zasady niezmiennie trzymać się będzie, niezawodnie tak dla rządu, jak dla prywatnych, będzie to wielką korzyścią.

Wstręt dzikich w Ameryce do ubierania się.

Jak wszyscy półdzicy w bardzo gorącym klimacie, tak i Chajmas mają niezwyciężony wstręt do odzieży. Uważają Missjonarze, iż krajowcy, jak sami wyznają, wstydzą się odziéwać i w lasy uchodzą gdy ich wcześnie odzwyczajają nagości. Mimo napominania xięży, oboja płeć chodzi nago w domach. Krajowcy, których P. Alexander Humboldt za obwodem missji spotykał, zdejmowali mianowicie w deszcze odzież, koszule nawet zwijali i pod pachami nieśli, przenosząc zmoknięcie ciała jak sukni. Spodnie, trzewiki, kapelusz są to im ledwo znane zbytku przedmioty. Dla tego gdy jeden w służbie tego podróżnego, do Ornoljo a następnie do Francji mu towarzyszył, i stanąwszy na ziemi francuzkiéj, wieśniaka za pługiem w kapeluszu ujrzał; uniesiony podziwieniem zawołał: «Ach do jak nędznego dostałem się kraju, wszak tu i szlachta rolę uprawiać musi!

Niżéj podpisany uwiadomia przes. publiczność, iż mając pretensję do byłego rządu xięstwa warszawskiego, powierzyłem w r. 1821 niejakiemu Stanisławowi Kaczorowskiemu, byłemu materjaliście, dowody moje oryginalne w Warszawie dla starania się o Certyfikat, które to oryginały w ruchu konkursowym przez syndyków upadłéj massy po Kaczorowskim zgubione, cytuję, aresztuję i umarzam z dodatkiem, że kopje widymowane w miejsce zagubionych oryginałów służyć będą, a nikt inny nie może być wierzycielem tylko Ja, chociażby się nadal znajdować, a przez kogo innego prezentowane być miały. Ktoby zaś oryginały wspomnione znalazł, a do rąk moich oddał, temu przyrzekam dostateczną nagrodę. Papiery zgubione zawierają następujące dowody. 1) Certyfikat od piérwszéj kommissji centralnéj likwidacyjnéj z daty 31 stycznia 1812 Nro 63 wyroku, oddział 2gi, klassa 3cia, numer dziennika jeneralnego 49, w dzienniku praw pod Nro 11 na summę pieniężną złp. 2009 gr. 26 za lazareta polskie. 2) Assygnacja od JW. Łuszczewskiego ś. p. ministra spraw wewnętrznych do JW. prefekta płockiego bez Nro z daty 11 października r. 1811 na summę złp. 1668 za lazarety francuzkie. 3) Dwie rekwizycje od podprefektury wyszogrodzkiéj. — *Samuel Benjamin Szober* aptekarz, teraz w Poddębicach, dawniéj w Wyszogrodzie i Alexandrowie zamieszkały.

Potrzebnym jest Nauczyciel o mil kilka od stolicy, sposobny przygotować ucznia do klass. Opatrzony w dobre świadectwa zechce się udać na Nowy Swiat pod Nro 1259 na dole w bramie po lewéj ręce.

☞ Niżéj podpisany oraz zamieszkały pod Nro 210 przy ulicy Brzozowéj donosi szanownéj publiczności iż na nadchodzące święta Wielkanocne jak zwykle dostać będzie można z pięknéj mąki marymonckiéj maślanéj roboty z rozenkami, migdałami, to jest: babki, placki i mazurki, przytém podpisany za gatunek i smak dobry zaręcza. Franciszek Cwikiel.

Niżéj podpisany Dom handlowy kontynuując rozpoczętą sprzedaż Win po cenach zniżonych w pałacu własnym przy ulicy Długiéj w stancji Ner 17, ma zaszczyt donieść Szanownéj publiczności, iż w celu jak najprędszego ukończenia téjże sprzedaży, postanowił osobom biorącym od razu w ilości znacznéj, dawać *Rabatt stosowny* zaręczając za dobre gatunki Win. — *Dykert et Syn.*

Posiadający znajomość prawa, życzy przyjąć obowiązki rządcy lub plenipotenta za kaucją lub bez kaucji. Wiadomość w kantorze głów. Kur. Pol.

☞ Officjalista rządowy etatowy, mający żonę, życzy sobie być rządcą domu za wynagrodzenie tylko mieszkania, dwóch pokoi. Wiadomość w kantorze głównym Kurjera Polskiego.

Dom murowany o kilku pokojach dolnych i górnych, wśród ogrodu, pod liczbą 1554 przy ulicy Chmielnéj jest do najęcia od Wielkiéj nocy. Wiadomość u Franciszka Walczyńskiego w domu Paca w prawym pawilonie, na dole.

Dnia 5 kwietnia z rana zginęła suczka mała z gatunku szpiców nieco żółtawa do połowy ostrzyżona. Uprasza się znalazcy o oddanie jéj pod Nro 2690 przy ulicy Bednarskiéj, za co oprócz wdzięczności odbierze nagrody złotych 36.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁOWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKEJ POD N. 616.